

SİRKÜ : 2017/02
Konu : 2017 Yılı İçin Belirlenen Asgari Ücret Tutarı ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler

KAYSERİ
09.01.2017

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun **2017** yılı için belirlemiş olduğu günlük asgari ücret tutarı 30.12.2016 tarih ve 29934 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup aşağıda **2017** yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

Asgari Ücret Tutarı,
5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin (a) ve (b) bentleri Kapsamındaki
Sigortalıların Prime Esas Kazançlarının Alt ve Üst Sınırları,
İsteğe Bağlı Sigortalılık Prim Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
SGK'ca Uygulanacak Olan İdari Para Cezaları,
Kıdem Tazminatının Azami Tutarı,
Asgari Geçim İndirimi Tutarları,
Bireysel Emeklilik Sistemine Otomatik Katılım,

hakkında bilgiler verilmiştir.

1- 01.01.2017 – 31.12.2017 Süresinde Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarı

2016 Yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 29.12.2016 tarih ve 2016/1 sayılı kararıyla, **2017** yılının tamamında uygulanmak üzere **günlük 59,25 TL** olarak belirlenmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunca “milli seviyede tek asgari ücret uygulanmasına” karar verildiğinden 2017 yılı için belirlenen asgari ücret tutarı geçen yılda olduğu gibi 16 yaşından küçük/büyük ayrımı yapılmaksızın uygulanacaktır.

Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Ücreti tahakkuk ettirilen ayın 28, 30 veya 31 gün oluşuna bakılmaksızın, personeline asgari ücret üzerinden **aylık ücret** yani **maaş** şeklinde her ay aynı (maktu) ücret ödeyen bazı işyerlerinde **hatalı uygulama yapılmakta** ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada, 31 gün olan aylarda aylıkla çalışan personelin ücreti, tam ay yevmiyeli çalışan personele göre 1 gün eksik çıkmakta ve 30 gün üzerinden hesaplanmış aylık ücretin 1 günlük ortalamasının tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği günlük asgari ücret tutarının altında kalmaktadır!

Bu hatalı uygulamanın sonucu, aylıklı personele eksik ücret ödendiği gibi, vergi ve sigorta primleri de eksik hesaplanmaktadır. Bu nedenle asgari ücrete dayalı aylık (maktu) ücretle çalışan personelin **2017** yılındaki brüt aylıklarının yıl boyunca (59,25 x 31 =) **1.836,75 TL ' den az olmaması gerekmektedir.**

2- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

24.11.2016 tarih ve 29898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6761 Sayılı Kanunun 8.Maddesiyle; 01.01.2017 tarihinden geçerli olmak üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 6111 sayılı Kanun ile değişik 82 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "6,5" ibaresi "7,5" şeklinde değiştirilmiştir. Buna göre "**5510 Sayılı Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 7,5 katı, ancak sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için 3 katıdır.**"

Anılan fıkra hükmü ve bu yıl için belirlenmiş olan asgari ücret tutarında 16 yaş ayrımı yapılmadığı da dikkate alındığında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2017 yılında alınacak sigorta primleriyle, verilecek olan ödeneklerin hesabında esas alınacak olan kazancın alt ve üst sınırları aşağıdaki gibi uygulanacaktır:

01.01.2017 – 31.12.2017 süresinde:

	Alt Sınır (TL)	Üst Sınır (TL)
Günlük brüt	59,25	444,38
Aylık brüt	1.777,50	13.331,40

2.1- 5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; **günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınırın altında olan 4/a kapsamındaki sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların, prime esas kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.**

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki fark (matrah)a ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin tamamının işveren tarafından ödemesi gerekmektedir.

2.2- 5510 Sayılı Kanunun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre normal ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları gerekmektedir. Fakat **prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dâhil edilecek ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı ise ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır.** Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas kazanç üst sınırının aşılması nedeniyle halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

2.3- 4/1-b Kapsamındaki (Bağ-Kurlu) Sigortalıların Kendileri İçin Beyan Edecekleri Aylık Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

4/1-b kapsamındaki sigortalıların ödeyecekleri prim tutarına esas olacak olan kazancın (matrah olarak) belirlenmesinde, sigortalının sahibi olduğu ticarethane veya serbest meslek işletmesinden elde ettiği gelir, ortak olduğu şahıs veya sermaye şirketlerinden aldığı kâr payı dikkate alınmamaktadır.

5510 Sayılı Kanunun 80 ve 82 nci maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin de 98 inci maddesindeki düzenlemelere göre **4/1-b kapsamındaki sigortalıların aylık sigorta primlerine esas kazancı; Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek olan günlük kazancın 30 (otuz) katıdır.** Dolayısıyla 4/1-b (eski adıyla Bağ-Kur) sigortalılarının 2017 yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının yukarıda belirtilen prime esas kazanç alt ve üst sınırları arasında olması gerekmektedir. Ancak alt ve üst sınırlar arasındaki bu tutarların belirlenmesinde işveren konumundaki 4/1-b'li sigortalılar ile çalışan emekli konumundaki 4/1-b'li sigortalıların özel durumu aşağıda açıklanmıştır.

2.3.1- İşveren konumundaki 4/1-b kapsamındaki sigortalı, kendi adına olan işyerinde veya ortağı olduğu kolektif şirkete ait işyerinde ya da adi ortaklığı bulunan işyerinde 4/1-a kapsamında (eski adıyla SSK lı) sigortalı personel çalıştırıyor ise bu takdirde (5510 sayılı Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının “b” bendi uyarınca) yukarıda belirtilen asgari ve azami prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla kendisinin belirleyerek beyan edeceği prime esas kazanç tutarının, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katından az olmaması gerekmektedir! Dolayısıyla aynı zamanda işveren olan 4/1-b kapsamındaki sigortalının kendisi için beyan edeceği prime esas kazanç tutarı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katı ile üst sınır arasında bir tutar olabilecektir. İşveren konumundaki 4/1-b li sigortalının 1’den fazla işyerinin olması halinde de aynı hususu (yani 1’den fazla işyerindeki 4/1-a kapsamındaki sigortalılarına ait s.p.e.k. tutarlarını) dikkate alması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanuna göre sermaye şirketi ortakları bizzat işveren sayılmamaktadır. Çünkü 5510 sayılı Kanuna göre **sermaye şirketlerinde işveren, bizzat şirket (tüzel) kişiliğidir.** Bu sebeple şirket, işveren sayılmasına karşılık sigortalı sayılmadığından, sermaye şirketi ortakları kendileri için prime esas kazanç beyanında bulunurken, şirketin çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazançlarının en yüksekinden daha düşük prime esas kazanç beyanında bulunabilirler. Dolayısıyla, (4/1-b li) sigortalı aynı zamanda işveren ise beyan edeceği aylık prime esas kazancın çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazancının en yüksekinden daha az olamayacağı şeklindeki (yasal) zorunluluk ancak sigortalı ve işveren sıfatını birlikte taşıyan gerçek kişilerde mümkün olabilir.

2.3.2- Bağ-Kurlu sigortalılar kendilerine ait prime esas kazanç beyanlarını SGK ya elektronik ortamda bildirebilmektedir.

Bilindiği üzere 4/1-b kapsamındaki sigortalılar kendileri için ödeyecekleri primlere ilişkin aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanlarını yakın zamana kadar SGK ya şahsen yazılı başvuruda bulunarak veyahut da posta yoluyla bildirmekte idi. Ancak bu bildirimler artık internet ortamında www.Turkiye.gov.tr adresinden şahsi devlet şifresi ile de yapılabilmektedir.

2.3.3- T.C. Emekli Sandığı, SSK ya da Bağ-Kur emeklisi olmaları nedeniyle aylık almakta iken 4/1-b kapsamında (Bağ-Kurlu) sigortalı olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan kişilerin 4/1-b kapsamındaki bu sigortalılıkları için aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanında bulunmalarına mahal bulunmamaktadır. Bu emeklilerin ayrıca işveren konumunda olup olmamaları da farklı bir uygulamaya tabi olmalarını gerektirmemektedir.

Diğer taraftan 5510 Sayılı Kanununun geçici 14 üncü maddesi uyarınca bu kişilerin emekli aylıklarından sosyal güvenlik destek primi (SGDP) kesilmesi uygulaması da 10.02.2016 tarih ve 29620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 6663 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile kaldırılmıştır.

2.3.4- Bağ-Kurlu sigortalılara da 5 puanlık sigorta primi Hazine desteği sağlanmıştır.

6745 Sayılı Kanununun 62 nci maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasına 01.10.2016 tarihinde yürürlüğe girmek üzere eklenen bentle, bağ-kur’lu (4/1-b’li) sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazinece karşılanacağı, sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartının olduğu belirtilmiştir.

3- İsteğe Bağlı Sigorta Primleri

Sigorta primlerine esas asgarî ve azamî kazanç tutarlarındaki artışlar nedeniyle isteğe bağlı sigortalıların Kuruma 2017 yılında ödeyecekleri aylık primlerin asgarî ve azamî tutarları da artmış bulunmaktadır.

5510 Sayılı Kanunun (5754 sayılı Kanunla değişik) 52 nci maddesindeki düzenlemede **isteğe bağlı sigorta priminin 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'si olduğu ve bunun % 20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'sinin de genel sağlık sigortası primi olduğu** belirtilmiştir. Buna göre 2017 yılında isteğe bağlı sigorta primi olarak ödenecek olan primlerin asgarî ve azamî tutarları aşağıdaki gibidir:

01.01.2017 – 31.12.2017 süresindeki asgari tutarı : $59,25 \times 30 \times \%32 = 568,80$ TL
azami tutarı : $444,38 \times 30 \times \%32 = 4.266,05$ TL

5510 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonraki dönemde isteğe bağlı sigortalılıkta primi ödenmiş süreler, aylık bağlama işlemleri sırasında 4/b (yani Bağ-Kur) sigortalılığı kapsamında değerlendirilecektir. Kanunun 52 nci maddesinde de belirtildiği gibi **isteğe bağlı sigortalılar da ödeyecekleri primlerin miktarını (aktif 4/1-b sigortalıları gibi) prime esas kazanç beyanında bulunmak suretiyle bizzat kendileri belirlemektedir.**

4- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesi uyarınca belirlenen aylık asgarî ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 2017 yılı için 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde belirtilen idari para cezalarının hesabında aylık asgarî ücret tutarı olan **1.777,50 TL** esas alınacaktır!

5- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

1475 sayılı (eski) İş Kanununun halen uygulanmasına devam edilen 14.maddesine göre:

İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık tutarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek olan azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçemeyeceğinden ve en yüksek devlet memuruna ödenen bir yıllık emekli ikramiyesinin miktarı da katsayı ve gösterge sistemiyle 01.01.2017 tarihinden itibaren yükselmiş olduğundan, İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık azami tutarı da anılan tarihten itibaren yükselmiş olup;

01.01.2017 – 30.06.2017 süresindeki iş sözleşmesi feshlerinde hak edildiğinde ödenecek olan kıdem tazminatının bir yıllık azami tutarı **4.426,16 TL** olarak uygulanacaktır. Memurların katsayı ve gösterge sisteminde bir artış olmadığı takdirde kıdem tazminatının azami miktarı 01.07.2017 – 31.12.2017 süresinde de **4.426,16 TL** olarak uygulanacaktır.

6- Asgari Geçim İndirimi Tutarları

Bilindiği üzere asgari geçim indiriminin uygulanması kısaca; ücretlilerin vergi matrahları üzerinden vergi tarifesi uygulanarak hesaplanan gelir vergisinden, çalışanın medeni durumuna göre (Ocak ayındaki) brüt asgari ücret üzerinden yıllık hesaplanacak olan indirim tutarının 1/12'sinin aylık olarak hesaplanan gelir vergisinden indirilmesi esasına dayanmaktadır. Ücretlilerin 2017 yılında yararlanacakları (aylık) asgari geçim indirimi tutarları, çalışanın medeni durumuna göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Medeni Durum	Aylık(TL)	Medeni Durum	Aylık(TL)
Bekâr	133,31	Evli - Eşi çalışan ve çocuksuz	133,31
Evli - Eşi çalışmayan ve çocuksuz	159,98	Evli - Eşi çalışan ve 1 çocuklu	153,31
Evli - Eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	179,97	Evli - Eşi çalışan ve 2 çocuklu	173,31
Evli - Eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	199,97	Evli - Eşi çalışan ve 3 çocuklu	199,97
Evli - Eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	226,63	Evli - Eşi çalışan ve 4 çocuklu	213,30
		Evli - Eşi çalışan ve 5 çocuklu	226,63

Diğer taraftan GVK 265 Seri No.lu Genel Tebliğinde, asgari geçim indiriminin; aylık yapılan ücret ödemelerinde, ücretlinin şahsi ve medeni durumu dikkate alınarak bulunacak asgari geçim indirimi yıllık tutarının 1/12'sinin aylık olarak hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmesi suretiyle uygulanacağı, aylık olarak yararlanılabilecek asgari geçim indiriminin, yıllık olarak hesaplanan tutarın 1/12'sini ve hesaplanan gelir vergisini geçemeyeceği belirtilmiş, asgari geçim indiriminin yıllık tutarının ise her ücretli için asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacağı ifade edilmiştir.

2017 yılında uygulanacak gelir vergisi tarifesi dilimlerine göre Ocak ayından itibaren çalışması olan asgari ücretliler açısından Eylül ayından itibaren ikinci gelir vergisi dilimine girilerek ücretlerin üzerinden (Eylül kısmi, Ekim, Kasım ve Aralık tam) %20 oranında vergi kesilmesi gerektiğinden, bu aylardaki asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi de artacaktır. Dolayısıyla bu aylarda eşi çalışmayan ücretliler açısından 4. çocuktan itibaren, eşi çalışan ücretliler açısından 6. çocuktan itibaren asgari geçim indiriminden yararlanılabilemesi gerekmektedir.

7- Bireysel Emeklilik Sistemine Otomatik Katılım

4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa 01.01.2017 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 6740 sayılı Kanunla eklenen Ek 2'nci madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre istihdam edilen kişilerden 45 yaşını doldurmamış çalışanların işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilmesine ilişkin düzenleme yapılarak, Bakanlar Kurulu'na emeklilik planına dâhil edilecek işyerleri ile çalışanları ve bu kapsamdaki uygulama esaslarını belirleme yetkisi verilmişti.

Söz konusu yetki 02.01.2017 tarih ve 29936 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2017/9721 sayılı Karar eki yönetmelik ile kullanılarak, 1.000 ve üzerinde çalışan sayısı bulunan işyerlerinin 01.01.2017 tarihinden itibaren, diğer özel sektör işyerlerinin ise çalışan sayısı kriterine göre kademeli olarak sisteme dâhil olması öngörülmüştür. Bu sisteme dâhil olma zorunluluğu 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde 1/4/2017 tarihinde, diğer kamu idarelerinde ise 1 Ocak 2018 tarihinde başlayacaktır.

Bu konudaki düzenlemelere daha sonra yayımlanacak Sirkülerlerimizde yer verilecektir.

